

УДК 81-13:811.11

РОЛЬ ОНОМАСТИКИ У НАВЧАННІ ТА ВДОСКОНАЛЕННІ НАВИКІВ ПЕРЕКЛАДУ

Греков В.О.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Дана стаття містить аналіз ролі такого аспекту лінгвістики, як ономастика, у навчанні та роботі професійного перекладача. Подано графічні дані, що наочно ілюструють матеріал, причини викладання даного аспекту у ВНЗ для спеціальності «Переклад» та на факультетах лінгвістичного спрямування, а також проаналізовано на конкретних прикладах, як лексикологія становить інтерес для початківця і професійного перекладача, і чим саме. Стаття містить тлумачення базових понять та термінів, а також приклади онімів, із поясненням необхідності їх вивчення саме для перекладачів. Досліджено механізм залучення лінгвістичних даних у процес перекладу. Стаття може стати у пригоді як студентам філологічних спеціальностей, так і фахівцям у галузі перекладу.

Ключові слова: мовознавство, ономастика, лексикологія, переклад, професійний перекладач, топонім, ергонім, міфонім.

Ономастика є аспектом лексикології, обов'язковим для вивчення на філологічних факультетах, утім, саме для перекладачів вона становить значно більший інтерес, позаяк вона уможливорюють здійснення перекладів,

що містять велику кількість різноманітних власних назв, тому перекладач має бути обізнаним у тих дисциплінах, що допоможуть йому швидше та краще знаходити шляхи вирішення перекладу власних назв. Проблемою даної статті є висвітлен-

ня того, чому ономастика становить особливий інтерес для початківців, професійних перекладачів та студентів спеціальності «Переклад», оскільки це допоможе студентові більш ефективно структурувати процес навчання, а фахівцеві – доповнити проміжки у наявних знаннях.

Панорама критики. Незважаючи на те, що лексикологія як практична дисципліна набула теперішнього розмаху лише на початку двадцятого сторіччя, власне темі ономастики було присвячено значну кількість різноманітних публікацій, зокрема радянських [1-4; 6; 7; 10] та російських [5; 8; 9]. А.А. Залевська [4] аналізувала ономастику з засад психолінгвістики, тоді як інші, наприклад, Левашов [8], досліджували суто лексикологічно. Проте жодне з цих джерел не розглядає питання ролі, що її відіграє ономастика для перекладачів, ані містить відомості, корисні для перекладачів, що видаються найбільш важливими для залучення у практичну перекладацьку діяльність. Це зумовлює актуальність даної статті.

Отже, метою даної статті є:

- прояснити роль аспекту «ономастика» в навчанні професійних перекладачів;
- назвати причини, з яких знання лексикологічних принципів є необхідним інструментом у роботі перекладача;
- довести необхідність вивчення перекладачем певних аспектів ономастики та практичного застосування засвоєного в процесі вивчення даної дисципліни теоретичного матеріалу.

Виклад основного матеріалу. Ономастика (від грецького *ὀνομαστική* – мистецтво найменування) – структурний підрозділ мовознавства, що вивчає власні назви у всьому їх різноманітті, історію їх виникнення, зміни в результаті слововживання тощо. Іноді поняттям ономастика також називають не лінгвістичну дисципліну, а загальну сукупність власних імен у мові, а на позначення розділу лексикології використовують синонімічне поняття ономазіологія. Сукупність же власних імен і назв у мові також називається «іменословом», або ономастикомом, поняття, що спершу використовувалося на позначення реєстру імен християнських святих.

За одиницю вивчення дана дисципліна має *онім* – власну назву, що використовується для виділення об'єкту реальної дійсності і відокремлення його від інших подібних об'єктів.

Ономастика є дуже важливою дисципліною для лінгвістів, філологів, істориків, археологів. Ономастичні дослідження до-

зволяють висувати гіпотези історичного характеру стосовно міграцій народів, їх культурного взаємозв'язку, впливу один на одного, шляхи контактів між людьми. Підключаючи до цього етимологію та функції лексикології, можна проаналізувати власні назви і зробити безліч висновків, що допоможуть краще зрозуміти масштаб та етапи формування культури.

Ономастика має дуже розгалужену структуру, яка зумовлена тим, що власні назви мають дуже велику кількість різних категорій об'єктів. Скільки є типів об'єктів, стільки й структурних підрозділів ономастики.

Антропоніміка (від давньогрецького *ἄνθρωπος* – людина) – розділ ономастики, що вивчає антропоніми, або імена людей (включаючи прізвища, прізвиська, по-батькові, псевдоніми), їх походження та закономірності функціонування у мовленні. Оскільки перекладач має справу із

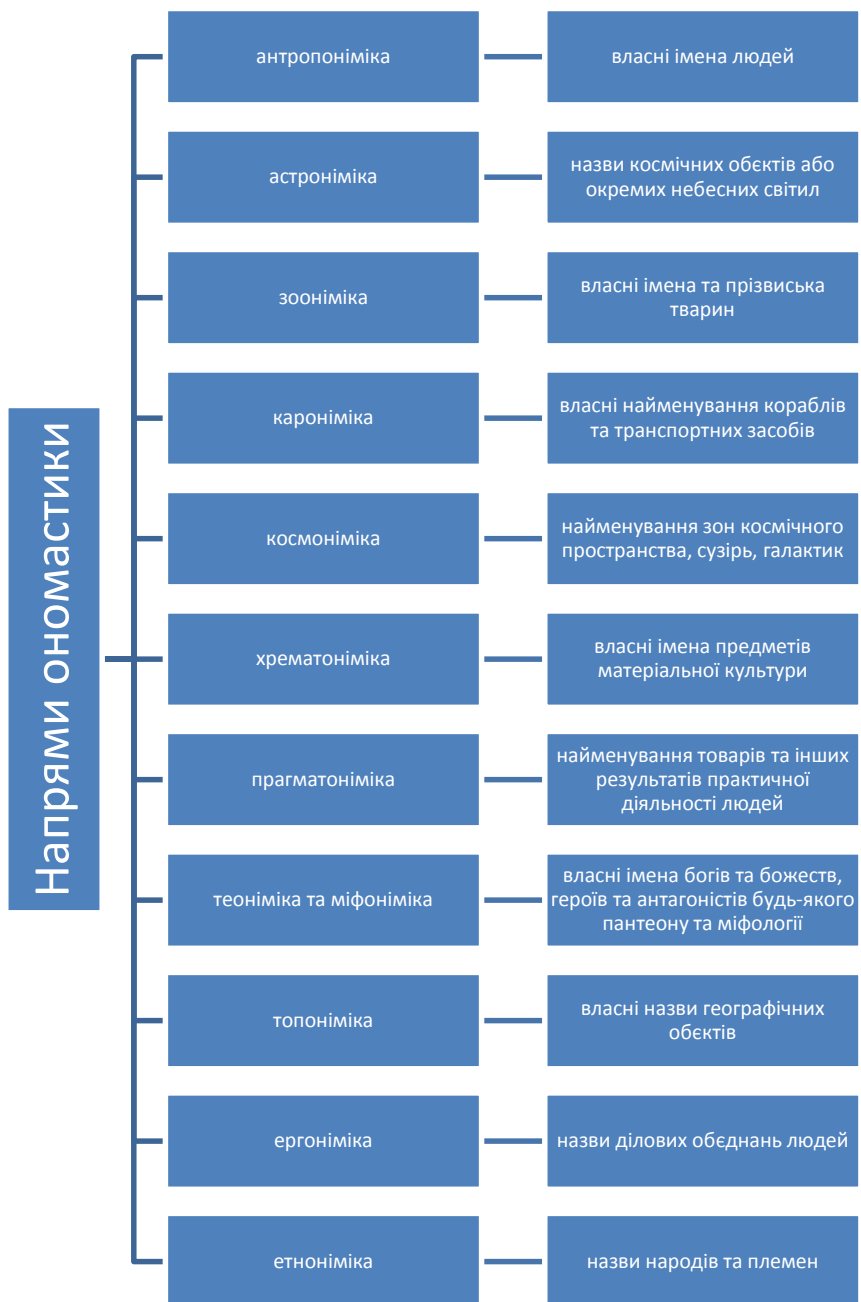

Схема 1. Напрями ономастики

людьми, імовірність того, що йому доведеться перекладати антропоніми в кожному випадку усного перекладу, складає 100%. Під час перекладу антропонімів можна виділити такі рекомендації:

– У випадку письмового перекладу перевірити написання. Серед шляхів перевірки – словник особистих імен мови, пошуковик Інтернету, енциклопедичні довідники, Вікіпедія. Остання дозволяє перемкнути мову статті, що дає доволі гарний інструмент для перекладу антропонімів.

– У випадку усного перекладу повторити антропонім у перекладеному тексті максимумно близько до оригінальної вимови, але із урахуванням того, щоб друга сторона перекладу могла зрозуміти і повторити, використовуючи фонетичні засоби рідної мови.

Слід зазначити, що антропоніміка кожної мови містить у собі різноманітні особливості, які слід враховувати перекладачеві. Так, у корейській мові імена зазвичай складаються з одного складу (Кім, Пак, Ко), і загальним правилом є таке, що у випадку наявності дво- та трискладового прізвища ім'я має бути односкладовим (Йон Кесомун). При цьому називати людину на ім'я є фамільярністю і доступне тільки у випадку близької дружби.

Іншим цікавим фактом є також те, що певні імена мають переносне значення. Так, переважна більшість арабських імен (Хассан – «дуже красивий», Шаріф – «благородний», це ім'я мають право носити лише потомки пророка Мухаммада; Селім – «здоровий»), а також так звані «імена, що говорять» – феномен у літературі, коли автором у план значенні імені закладається номінація на основі типової характеристики об'єкта (як у випадку означення або прикладки). Це явище називається поетичною антропонімікою.

Серед подібних прикладів можна назвати персонажа Джоан Роулінг Альбуса Дамблдора (Albus Dumbledore), прізвище якого, як зазначала в одному з інтерв'ю сама письменниця, вона вивела від староанглійського dumbledore – джміль. Причиною такої номінації вона назвала те, що директор Хогвартсу має звичку жужжати собі під ніс. Єдиним на даний момент перекладачем «Гаррі Поттера» європейською мовою, що вирішив не транскрибувати і не транслітерувати це ім'я є перекладач норвезькою мовою, який урахував зауваження Роулінг і переклав прізвище персонажа буквально: Hummlesnurr. Залишаючи на розсуд читача оцінку такого прийому скажемо тільки, що такий тип перекладацької трансформації також активно використовується, про що піде мова пізніше.

Астроніміка (від давньогр. ἀστὴρ – зірка) вивчає назви «космічних об'єктів або окремих не-

бесних світил, планет, зірок, комет, метеороїдів, та астероїдів, на відміну від **космоніміки**, що вивчає найменування просторових об'єднань небесних тіл, сузір'їв та їх частин, зіркових скупчень, галактик.

Цілоком зрозуміло, що одиниці, які вивчають астроніміка та космоніміка, називаються астронімами і космонімами.

Сучасні астрономи поділяють астроніми за часом номінації на старі (що були названі до винайдення телескопів) та нові. Серед старих назв – Сіріус, Місяць, Марс. Серед нових – комета Галлея, мис Агар (на Місяці) і под.

За кодифікованістю астроніми поділяються на наукові (Бетельгейзе I, Альфа Лебедя IX) та народні (Чумацький шлях, Волосожар, Ведмедуця).

Астротопоніми є різновидом астронімів, що позначає об'єкти, названі на честь видатних людей, земних об'єктів тощо. Так, кратер Циолковський на Місяці названо на честь радянського вченого, на Меркурії є кратери Шекспір, Гете та Бетховен; на Місяці також є Карпати.

Зооніми (від давньогр. Ζῷον – тварина) – це власні назви, прізвиська диких або домашніх тварин. Так, наприклад, дворову собаку можуть звати Персик, Філя, Рахмат. Слід вказати, що при цьому імена можуть бути традиційні та нетрадиційні. Зазвичай на просторах колишнього СРСР безпородного собаку називають Шарік або Барбос, кішку – Мурка, корову – Зорька. При цьому принцип номінації такий самий, як і у найчастіше розповсюджених антропонімах. Серед нетрадиційних імен для собак – Гуґл, Конкістадор, Жуйка, для котів – Бродський, Базальт, Сатана. Цікавим прикладом перекладу зоонімів є переклад супровідних документів для тварин, що їдуть за кордон для участі у виставках, або переклад родослівних, сертифікатів, грамот, що їм видають. Традиційним для породистих коней є отримувати імена, що складаються з складів імен «батька» та «матері» (англ. «sire» та «dame»). Поетична зоонімія також присутня, як і антропонімія, наприклад, поросят з казки звати Ніф-Ніф, Наф-Наф і Нуф-Нуф, це номінація за принципом звуконаслідування, або чеховська Каштанка (за кольором шерсті).

Кароніміка (від давньогр. κάρους – судно) – підрозділ ономастики, що вивчає власні назви кораблів, судів та катерів. Іноді цю дисципліну також називають **наутоніміка** або **карабоніміка**. Серед відомих назв кораблів можна навести «Титанік», «Лузітанія», «Куїн Елізабет II» та інші.

У англійців, наприклад, серед пароплавних компаній існують свої каронімічні традиції. Так, компанія «Кунард Лайн» називала свої пароплави так, щоб вони закінчувалися на «іа» – «Lousitania», «Britannia», «Scotlandia», «Mauritania», тоді як представники компанії «Уайт Стар Лайн» закінчували назви своїх кораблів на «ік»: «Titanic», «Britannic», «Fantastic».

Слід також зазначити, що традиційно імена судів не перекладаються, а транскрибуються чи транслітеруються, а в офіційній документації залишаються у написанні латиницею. Часто до американських судів перед назвою додається аббревіатура USS (United States Steamship), а перед британськими HMS

Схема 2. Різновиди астронімів

(Her Majesty's Steamship), ці абрєвіатури також не перекладаються.

Хремагоніміка вивчає власні назви предметів матеріальної культури. Так, серед ювелірів часто заведено давати назви кращим своїм витворам, наприклад, кожне з яєць, виготовлених відомим Карлом Фаберже мало власну назву, виходячи з тематики колекції – «Великдень», «Верблюд» і под. Іншим прикладом ювелірної назви є алмаз «Шах», смарагд «Голова Султана» та ін. Можна також навести як приклад власне ім'я зброї хоббіта Більбо з книги «Хоббіт: Неочікувана подорож» Дж.Р.П. Толкіна – «Жало» (англ. «Sting»). Такі назви традиційно перекладаються, оскільки є частиною поетичної хремагоніміки.

Прагмагоніміка як підрозділ хремагоніміки вивчає власні назви предметів побуту. Так, назви моделей ліжок у спеціалізованих меблевих магазинах: «Белла», «Едвард», «Анастасія». Або, наприклад, чайний сервіз «Мадонна». Прагмагоніміки можуть перекладатися, не перекладатися, а можуть і транскрибуватися чи транслітеруватися, наприклад, назви парфумів від Dior типу «J'adore» або «L'Нотте» перекладатися не будуть.

Міфогоніміка та теогоніміка вивчають власні назви богів, божеств, героїв нейтральних персонажів та злодіїв, наявних у пантеоні та складі міфології, легенд і сказань. Переклад онімів такого типу можна схарактеризувати так – імена транскрибуються чи транслітеруються, а прізвиська перекладаються (наприклад, *Одісей Хитромудрий, Гакон Сліпець, Локі-Зловісник*).

Топоніміка (від давньогрецьк. τόπος – місце) вивчає географічні назви, їх походження, смислове значення, стан, розвиток, графічне та фонетичне відображення. Під географічною назвою розуміємо назву фіксованого місця на поверхні Землі (*Південний Буг, Інгул, Миколаїв, Первомайськ, вул. Правди*). Стандартизацією географічних назв займається спеціальна група експертів ООН, що нарахує 24 відділи. Засади топоніміки використовує не тільки лінгвістика, але й географія, архітектура, історія, археологія тощо. Види топонімів подано у таблиці нижче.

Ергогоніміка – розділ ономастики, що вивчає власні назви ділових об'єднань людей. Цей розділ становить для перекладачів особливу цікавість, оскільки у перекладах текстів офіційно-ділового стилю (резюме, ділова переписка, довіреності, сертифікати) часто фігурують ділові об'єднання, власні назви яких треба перекладати (наприклад, *ТОВ «УкрСіббанк», «Vaillant GmbH»* тощо).

Етногоніміка (від давньогрецького εθνος – народ, плем'я) – підрозділ лексикології, що займається вивченням етнонімів, тобто назв племен та угруповань людей (так, назви племен *скіфи, кіммерійці, перси, елліни*). Це включає також і прізвиська, які представники одного етносу давали іншим (африканці презирливо називають білих людей «п'ятколиці», або американці презирливо звертаються до в'єтнамців як *gook* – «косоокий»). Етногоніміка відіграє неабияке значення під час проведення історичних та археологічних досліджень як прикладна лінгвістична дисципліна, але для перекладачів у принципі не становить гострого інтересу.

Окрім наведеної вище загальноприйнятої класифікації, автори пропонують також і власну, вужчу, яка становить, однак, більшу користь для перекладачів, оскільки оперуючи в межах такої класифікації можна швидше знайти лексичний відповідник у потрібному джерелі. Класифікація буде поділена на стадії.

1 стадія: Онім поділяється на реаліонім та міфогонім, тобто відповідно найменування поняття реальної дійсності та вигаданої.

2 стадія: Реаліоніми поділяються на космоніми та терроніми (від лат. terra – земля). Міфогоніми поділяються на міфотопоніми, теоніми, демоніми, ангелоніми, міфоперсоніми та агоніми.

3 стадія. Космоніми поділяються на астроніми та планетоніми (або астротопоніми). Планетоніми поділяються на геоніми, селеноніми, марсіоніми, венусоніми, меркуріоніми, юпітероніми, нептононіми, ураноніми, сатурноніми та плутоніми (відповідно до планет нашої сонячної системи).

Терроніми поділяються на топоніми, анемоніми, ергогоніми, ідеоніми, хремагоніми, хрононіми та біоніми.

4 стадія. Топоніми поділяються на ороніми, хороніми, урбаноніми, дромоніми, ойконіми, гідроніми, агрооніми та дрімоніми.

Біоніми поділяються на зооніми, фітоніми та антропоніми.

5 стадія. Ороніми поділяються на власне ороніми та спелеоніми.

Хороніми поділяються на хороніми природні та хороніми адміністративні.

Урбаноніми поділяються на агороніми, хороніми міські та годоніми.

Ойконіми поділяються на комоніми та астіоніми.

Гідроніми поділяються на потамоніми, лімноніми, океаноніми та пелагоніми, та гелоніми.

Питання перекладу ономастичних одиниць становить одну із гострих проблематик сучасного перекладознавства. Отже, офіційно маємо чотири варіанти перекладу:

1) залишити онім у вигляді, в якому він був у мові оригіналу (найчастіше із тими онімами, чия назва пишеться латиницею);

2) транскрибувати онім (відповідно до чинних правил транскрибування з тої чи іншої мови як перекладацької трансформації);

3) транслітерувати онім (утім, практика транслітерації наразі вважається такою, що відходить у минуле, і вживається частково лише у випадку відсутності у мові графічних засобів відображення транскрипції);

4) перекласти онім (у випадку, якщо це поетичний онім, від розуміння значення якого залежить розуміння висловлювання або тексту).

Висновки. Ономастиці як розділові лексикології бракує висвітлення на філологічних спеціальностях у вищих навчальних закладах, незважаючи на те, що у підготовці спеціалістів з лінгвістики та перекладу вона є невідомою вимогою до до списку навичок майбутнього фахівця. В галузі ж перекладу ономастика стане у пригоді за перекладу численних власних назв, які неодмінно трапляються перекладачам при кожному замовленні. Це й зумовлює перспективи подальших досліджень і розробок у даному напрямку.

Класифікація власних назв (за В. Грековим)

Різновид власної назви	Пояснення терміну	Приклад терміну
<i>Реаліонім</i>	Будь-яка власна назва, що належить реально існуючому об'єкту будь-якої сфери ономастичного простору.	м. Житомир, о-в Мадагаскар, ріка Дніпро, поет Йосип Бродський, планета Юпітер.
<i>Міфонім (міфологічне ім'я)</i>	Ім'я вигаданого об'єкту будь-якої сфери ономастичного простору в міфах, казках та ін. художній творчості.	Цар Горох, Геркулес, Цербер.
<i>Міфотопонім</i>	Ім'я вигаданої місцевості або частини рельєфу, що фігурує у міфах, казках та ін. різновидах художньої творчості.	Острів Буян, вирій, тридев'яте царство, Олімп.
<i>Теонім</i>	Ім'я вигаданої особи, що належить або належала до пантеону богів певної народності.	Аїд, Марс, Кетцалькоатль, Іегова, Дагда, Один, Тор.
<i>Демонім</i>	Ім'я вигаданої особи, що належить або належала до пантеону демонів певної народності.	Вельзевул, Астарот, Бегемот, Баал, Мефістофель.
<i>Ангелонім</i>	Ім'я вигаданої особи, що належить або належала до сонму ангелів певної народності.	Михаїл, Гавриїл, Уріїл, Рафаїл, Азраїл, Азazel.
<i>Міфоперсонім</i>	Ім'я вигаданої особи, що належить або належала до системи основних персонажів міфу, казки под.	Геркулес, Фет-Фрумос, Іван-дурень, Івасик-Телесик, Баба-Яга.
<i>Агіонім</i>	Ім'я святої особи	Микола Чудотворець, Пантелеймон-Цілитель, Великомученик Кіпріан, Володимир Хреститель.
<i>Космонім</i>	Власне ім'я певної зони космічного простору	Чумацький Шлях, Плеяда, Сузір'я Центавра, Терези, Бетельгейзе, Мала Магелланова Туманність.
<i>Астронім</i>	Власне ім'я окремого небесного тіла, в тому числі зірки, планети, комети, астероїда та супутника.	Комета Галлея, астероїд Церера, Ганімед, Іо, Кільця Сатурна, Щілина Кассіні.
<i>Планетонім</i>	Власне ім'я будь-якого природно-фізичного об'єкта на будь-якому з небесних тіл.	Марс, Уран, Нептун, Плутон.
<i>Геонім (геотопонім)</i>	Власна назва будь-якого природно-фізичного об'єкта у межах планети Земля.	Євразія, Баренцове море, Північний полюс.
<i>Селенонім</i>	Власна назва будь-якого природно-фізичного об'єкта у межах Місяця (супутника Землі).	Гагарін, Море Спокою, кратер Цюлковського.
<i>Меркуріонім</i>	Власна назва будь-якого природно-фізичного об'єкта у межах планети Меркурій	Море Прометея, Море Фенікса, Сонячний Мис, Аргірітіда.
<i>Марсіонім</i>	Власна назва будь-якого природно-фізичного об'єкта у межах планети Марс.	Протока Улісса, Канал Гігант, Трипуття Харона.
<i>Нептунонім</i>	Власна назва будь-якого природно-фізичного об'єкта у межах планети Нептун.	
<i>Уранонім</i>	Власна назва будь-якого природно-фізичного об'єкта у межах планети Уран.	
<i>Юпітеронім</i>	Власна назва будь-якого природно-фізичного об'єкта у межах планети Юпітер	Велика Червона Пляма
<i>Сатурнонім</i>	Власна назва будь-якого природно-фізичного об'єкта у межах планети Сатурн	
<i>Плутонім</i>	Власна назва будь-якого природно-фізичного об'єкта у межах планети Плутон	
<i>Венусонім</i>	Власна назва будь-якого природно-фізичного об'єкта у межах планети Венера	
<i>Топонім (географічна назва)</i>	Власне ім'я будь-якого географічного об'єкта.	Море Тасмана, Маріанська ущелина, протока Босфор, місто Душанбе, Пік Комунізму, вулкан Етна, Шварцвальд.
<i>Анемонім</i>	Власне ім'я стихійної негоди, в тому числі вітрів, ураганів, тайфунів циклонів.	Ураган Катрін, Циклон Аліса, ураган Бетсі.
<i>Ергонім</i>	Власне ім'я ділового об'єднання людей, в тому числі союзу, організації, установи, корпорації, підприємства, спілки, кружку.	ВАТ „Маріоннік”, Організація Об'єднаних Націй, колхоз „Червоний промінь”, гаражний кооператив „Перемога”.
<i>Хремотонім</i>	Власна назва предмету матеріальної культури, тому числі назви зброї, музичного інструмента, ювелірного виробу, дорогоцінного каменю та ін.	Цар-Колокол, кубок Великий Орел, алмаз „Орлов”, Джоконда, Тайна Вечеря, Давид, „Чорний квадрат”.
<i>Хрононім</i>	Власна назва певного відрізка часу.	Помаранчева революція, час Директорії, Столітня Війна, Третя Республіка, Середні віки, Восьме Березня, Трійця, Водохрещі.
<i>Біонім</i>	Власна назва певної живої істоти, себто істоти органічного походження.	Кінь Пржевальського, паличка Коха, метелик „мертва голова”.
<i>Фітонім</i>	Власна назва будь-якої рослини.	Секвойя „Сентінел”, Чеховська Липа.

(Закінчення таблиці 1)

Різновид власної назви	Пояснення терміну	Приклад терміну
Зоонім	Власна назва будь-якої тварини, у тому числі прізвисько.	Шарік, Мухтар, Мурка, Хойті-Тойті.
Антропонім	Будь-яка власна назва, що її може мати людина, в тому числі особисте ім'я, по батькові, прізвище, прізвисько, псевдонім, криптонім та ін.	Михайло Горбачов, Петро Олексійович Порошенко, Мітя Фенечкін, Євген Петров.
Оронім	Власна назва будь-якого елементу рельєфу земної поверхні.	Джомолунгма, Аппалачі, Ясна поляна, долина Рейну.
Спелеонім	Власна назва будь-якої полоти земної кори, у тому числі печери, каверни і под.	Мамонтова печера, Мармурові печери, Великий Каньйон.
Хоронім	Власна назва будь-якої території, області або регіону, у тому числі адміністративних, міських та природних.	Закарпаття, Красноярський край, Сибір, півострів Крим, Межигір'я, Межиріччя.
Урбанонім (урбонім)	Власна назва будь-якого внутрішньо міського топографічного об'єкта	Вул. Адмірала Макарова, площа Перемоги, парк імені Віті Хоменка і Шури Кобера.
Агоронім	Назва будь-якої міської площі, майдана, ринку.	Майдан Незалежності, Площа Леніна, Хитров ринок, Сухаревська площа.
Годонім	Назва лінійного об'єкта у місті, у тому числі проспекту, вулиці, лінії, провулку, бульвару, набережної.	Вулиця Велика Морська, Дерibasівська, Бульвар Адмірала Макарова, 12-та Продольна, провулок Матросова.
Дромонім	Власна назва будь-якого шляху сполучення: наземного, водного, повітряного або підземного.	Тунель Ла-Манш, Байкало-Амурська магістраль, траса Миколаїв-Одеса.
Ойконім	Власна назва будь-якого поселення, в тому числі міського і сільського типів.	М. Миколаїв, село Червоне, Первомайськ, Вознесенськ, селище Котовського.
Комонім	Власна назва будь-якого селища або поселення сільського типу.	Половинки, Коблево, Нова Дофінівка, Армянськ, Червоноармійське.
Астіонім	Власна назва будь-якого міста.	Одеса, Варшава, Прага, Антананаріву, Окленд.
Гідронім	Власна назва будь-якого водного об'єкта, природного або створеного людиною.	Южноукраїнське водосховище, Братське море, Північний Льодовитий Океан, Суецька протока.
Океанонім	Власна назва будь-якого океану або його частини.	Атлантичний океан, Індійський океан, Тихий океан.
Пелагонім	Власна назва будь-якого моря та його частини.	Чорне море, Саргасове море, море Лаптевих, Біле море.
Потамонім	Власна назва будь-якої річки	Дніпро, Волга, Ніл, Амазонка, Єнісей.
Лімніонім	Власна назва будь-якого озера або ставка.	Чудське озеро, Балатон, Байкал, Чисті пруди.
Гелонім	Власна назва будь-якого болота або болотяної місцевості.	Чортове болото, Козі ключі, Горілий мох, Пінські болота.
Агроонім	Назва будь-якого земельного наділу, ділянки, пашні, поля.	Куликове Поле, Червоний пагорб, Матвійкова пашня.
Дрімонім	Власна назва будь-якої лісної ділянки, лісу, бору, році.	Біловезька пуща, Сосновий бор, Шипів ліс.

Список літератури:

1. Абрамов В.П. Созвездия слов / В.П. Абрамов. – Москва: Просвещение, 1989. – 160 с.
2. Головин Б.Н. Лингвистические основы учения о терминах / Б.Н. Головин, Р.Ю. Кобрин. – Москва: Высшая школа, 1987. – 104 с.
3. Залевская А.А. Слово в лексиконе человека (психолингвистическое исследование) / А.А. Залевская. – Воронеж: Изд-во Воронежского университета, 1990. – 105 с.
4. Карпенко Ю.А. Названия звездного неба / Ю.А. Карпенко. – Москва: Наука, 1985. – 223 с.
5. Колесов В.В. История русского языка в рассказах / В.В. Колесов. – Санкт-Петербург: Авалон, 2005. – 224 с.
6. Крюков М.В. Системы личных имен у народов мира / М.В. Крюков. – Москва: Наука, 1989. – 194 с.
7. Кузнецова В.И. Фонетические основы передачи английских имен собственных / В.И. Кузнецова. – Москва: Учпедгиз, 1960. – 120 с.
8. Левашов Е.А. Мировая топонимика. Прилагательные от географических названий / Е.А. Левашов. – Санкт-Петербург: Азбука, 2003. – 531 с.
9. Лидин Р.А. Иностранные фамилии и личные имена. Практика транскрипции / Р.А. Лидин. – Москва: Издательство Толмач, 2006. – 241 с.
10. Романова Г.Я. Наименование мер длины в русском языке / Г.Я. Романова. – Москва: Наука, 1975. – 90 с.

Греков В.О.

Черноморский национальный университет имени Петра Могилы

РОЛЬ ОНОМАСТИКИ В ОБУЧЕНИИ И СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ НАВЫКОВ ПЕРЕВОДА

Аннотация

Данная статья содержит анализ роли такого аспекта лингвистики, как ономастика, в обучении и работе профессионального переводчика. Предоставлены графические данные, наглядно иллюстрирующие материал, причины преподавания данного аспекта в ВУЗах для студентов специальности «Перевод» и на факультетах лингвистической направленности, а также проанализировано на конкретных примерах то, как ономастика представляет интерес для начинающего и профессионального переводчика, и чем именно. Статья содержит толкование базовых понятий, а также конкретные примеры с пояснением необходимости изучения ономаσιологического материала непосредственно для переводчиков. Исследован также механизм вовлечения языковедческих знаний в процесс перевода. Статья будет интересна как студентам филологических специальностей, так и специалистам в области перевода.

Ключевые слова: языкознание, ономастика, лексикология, перевод, профессиональный переводчик, топоним, эргоним, мифоним.

Hrekov V.O.

Petro Mohyla Black Sea National University

THE ROLE OF ONOMASIOLOGY IN STUDYING AND ENHANCING TRANSLATION SKILLS

Summary

The article features an analysis of the role of Onomasiology as a linguistic aspect in the preparation and operation of a professional translator and interpreter. It contains visuals enabling the understanding of the concepts given in the article, basic reasons for lecturing the aspect at universities having “Translation and Interpreting” among their classes at foreign language departments. It also contains the analysis of basic notions of the aspect, as well as illustrative examples of various tools and the explanation of what interest they are for beginners and professional interpreters. The author also studied the mechanisms of outsourcing theoretical data in the process of translation. The article may be of interest both for the students of philology and those employed in the field of translation.

Keywords: linguistics, onomasiology, lexicology, interpreting, professional translator, toponym, ergonym, mythonym.